

Suradnja s ESRB-om

Objavljeno: 31.1.2015.

ESRB intenzivno radi kako bi podržao uspostavu novih okvira makrobonitetne politike u Europi. HNB je razvio kanale komunikacije s ESRB-om, što će osigurati konzistentniju procjenu prekograničnih efekata povećavajući učinkovitost mjera na međunarodnoj razini. Dva su oblika suradnje HNB-a s ESRB-om, a to su članstvo predstavnika HNB-a u radnim tijelima ESRB-a u cilju razmjene informacija i konzultacija te izdavanje upozorenja i preporuka od strane ESRB-a i odgovor na njih od strane HNB-a.

Ideja za osnivanje tijela s makrobonitetnim mandatom pojavila se nakon izbijanja svjetske financijske krize, kada je postalo jasno da u arhitekturi supervizije u EU-u nedostaje tijelo koje bi pratilo rizike na agregatnoj razini. Naime, nacionalna supervizorska tijela (kao što su kod nas HNB i Hanfa) prirodno su fokusirana na domaće financijske institucije i tržišta, pa je potrebno taj sustav upotpuniti tijelom koje će imati mandat za nadzor rizika kojima su (izravno ili neizravno) izložene sve financijske institucije u Europskoj uniji. [Europski odbor za sistemske rizike](#) (ESRB) započeo je s radom 2011. i formalno mu je dodijeljen mandat za provođenje makrobonitetnog nadzora nad cjelokupnim financijskim tržištem EU-a. ESRB je smješten u Europskoj središnjoj banci (ESB), koja ujedno pruža analitičku, statističku i logističku podršku radu tog tijela.

Glavno tijelo ESRB-a je Opći odbor (engl. *General Board*), u kojemu su zastupljene središnje banke i nacionalni regulatori svih država članica EU-a. Pravo glasa na tim sastancima imaju guverneri središnjih banaka, dok čelnici nacionalnih supervizorskih agencija sudjeluju kao članovi bez prava sudjelovanja u glasovanju (engl. *non-voting members*). Funkciju predsjedavajućeg (engl. *Chair*) ESRB-a obavlja predsjednik Europske središnje banke. Ostali članovi Općeg odbora ESRB-a su potpredsjednik ESB-a, predstavnik Europske komisije, čelnici EBA-e, ESMA-e i EIOPA-e, predsjedavajući ATC-a i ASC-a te predsjedavajući EFC-a (engl. *Economic and Financial Committee*). Hrvatsku narodnu banku na sastancima Općeg odbora predstavljaju guverner (engl. *voting member*) i viceguverner zadužen za superviziju banaka (engl. *non-voting member*). Osim dva predstavnika središnje banke, na sastancima Općeg odbora u ime Hrvatske sudjeluje i predstavnik Hanfe (koja obavlja superviziju tržišta kapitala te mirovinskih i osiguravajućih društava), i to kao član bez prava glasa (engl. *non-voting member*).

Na svakom sastanku Općeg odbora jedna je od točaka dnevnog reda rasprava o rizicima i ranjivostima, gdje članovi na temelju pripremljenih analitičkih materijala (npr. *ECB Risk Analysis Report*, *ECB Surveillance Note*, *ATC bottom-up survey on risks and vulnerabilities*) diskutiraju o tekućim i potencijalnim rizicima za financijsku stabilnost EU-a. Osim redovitih tromjesečnih sastanaka, članove Općeg odbora često se poziva (u obliku pisanih procedura ili konzultacija) da putem zajedničke informacijske mreže DARWIN dostave svoje komentare na različite analitičke materijale ili da glasuju o određenim pitanjima. Predstavnici HNB-a u više su navrata sudjelovali u takvim konzultacijama.

ATC (engl. *Advisory Technical Committee*) radno je tijelo ESRB-a koje priprema velik broj stručnih materijala koji služe kao podloga za odlučivanje Općeg odbora. S obzirom na velik broj stalnih članova, ATC često formira manje radne skupine koje dobivaju zadatke izrade specifičnih studija. Predstavnik HNB-a u ovom tijelu je direktor Direkcije za financijsku stabilnost HNB-a.

Članstvom i angažmanom HNB-ovih predstavnika u radnim tijelima ESRB-a odvija se kontinuirana komunikacija koja rezultira kvalitetnom suradnjom i brzim odgovorima, uspješnim obavljanjem zadanih aktivnosti i općenito efikasnošću u zadanim okvirima ove međunarodne suradnje.

ESRB ne raspolaže instrumentima koji su pravno obvezujući za nacionalna regulatorna tijela nego djeluje putem upozorenja i preporuka. Iako preporuke nisu pravno obvezujuće za države članice, stupanj implementacije preporuka je dosad bio relativno visok. Dosad je objavljeno ukupno sedam preporuka, a većinu tih preporuka HNB je implementirao ili je u postupku implementacije. Objavljivanjem preporuka ESRB nastoji potaknuti države članice ili tijela EU-a (npr. EBA je često primatelj preporuka ESRB-a) na implementaciju mjera kojima se djeluje na specifične rizike za financijsku stabilnost.

© HRVATSKA NARODNA BANKA